

omgang met vooraanstaande menschen in de ministeries. Wanneer echter SIKKEL reeds spoedig zijn plaats vaarwel denkt te zeggen, zal dan de nieuwe voorzitter ook dat persoonlijk talent hebben? De tweede voorzitter (in den Haag woonachtig) zal dit trachten te bereiken en meer kans van slagen hebben dan de eerste voorzitter. Is dit streelend voor den werkelijken voorzitter van de Maatschappij en wordt hij niet de bijwagen? Verplaatsing van Amsterdam naar den Haag mag m. i. dadelijk niet gebeuren. De argumenten daarvoor door het hoofdbestuur bijgebracht zijn niet voldoende. Afstandèn bestaan er niet meer en bij voldoende uitbreiding van personeel zou toch zekerlijk er op gelet kunnen worden, dat er iemand was, die tijd had zoo dikwijls in den Haag te zijn, als zou blijken noodig te wezen.

Wat er dan gebeuren moet? Op de kringvergadering te Zutphen werden door één der leden, oud-lid van het hoofdbestuur, deze merkwaardige woorden gezegd, naar aanleiding van een opmerking, dat er zeer veel werk aan den winkel zou zijn. Wanneer SIKKEL wil, kan hij het geheele zaakje alléén wel opknappen. Op voorstel *a* van het hoofdbestuur heb ik in den kring Zutphen een amendement ingediend om den zittingsduur van den voorzitter met drie jaar te verlengen. Wanneer SIKKEL dat zou willen aannemen, zou hij de Maatschappij een zeer grooten dienst bewijzen. De Maatschappij is dan door de moeilijke jaren heen. Dan ook eerst zal ieder arts beter weten, welken weg wij opgaan, en wat er gebeuren moet om op den goeden weg te blijven. Vergen wij leden van de Maatschappij te veel van onzen voorzitter? Neen, wanneer wij de woorden van den oud-hoofdbestuurder aannemen. Op grooten dank van de Maatschappij kan SIKKEL rekenen. De Maatschappij heeft zijn mannen weten te eeren.

Hengelo (Geld.), 17 Mei 1920.

A. MEINDERS.

V.

Naar aanleiding van de stukken van VAN DER NAGEL en NOLST TRÉNITÉ in het no. van 8 Mei, en van H. K. DE HAAS in dat van 15 Mei j.l., wensch ik nog het een en ander in het midden te brengen¹⁾. Slechts DE HAAS is een beslist voorstander van het voorstel van het hoofdbestuur; de 2 anderen slechts onder zeer groote reserve. NOLST TRÉNITÉ ziet in dat, bij aanneming van het voorstel, vele leden zich onwillig van de Maatschappij afwenden, en wenscht daarom, dat het voorstel slechts dan aangenomen zal worden, wanneer een overgrootte meerderheid zich er vóór verklaart, de tegenstanders een onbeduidende minderheid vormen. Aangezien nu daarvoor vooreerst geen kans bestaat, doet m. i. NOLST TRÉNITÉ verstandig, zich bij de tegenstanders te scharen, teneinde een débacle te voorkomen. VAN DER NAGEL ziet het gevaar van een ambtenaars-regeering in, en hij wenscht, dat het hoofdbestuur nog eens in grove trekken zal beschrijven, hoe het zich den werkkring van een directeur-generaal gedacht heeft. Ondersteld dat het hoofdbestuur aan dien wensch voldoet en duidelijk doet uitkomen, dat de „directeur-generaal” ondergeschikt blijft aan de leden; is dan daarmee het gevaar voor een ambtenaars-regeering afgewend? Immers neen! Er is, dunkt mij, van verschillende kanten overtuigend aangetoond, dat een inrichting, zooals het hoofdbestuur die wenscht, noodzakelijk moet leiden tot de heerschappij van een ambtenaars-bureau, en geen theoretische bespiegeling over een instructie van den directeur-generaal kan daaraan iets veranderen.

Verder meent VAN DER NAGEL, dat ook bij de arbeidsverdeeling die, volgens mij, noodzakelijk zal zijn, het hoofdbestuur en de voorzitter in een hoekje zullen worden geduwd, en dat dus het voorstel van het hoofdbestuur op een dergelijken grond door mij niet mag worden afgekeurd. Hiertegen meen ik te moeten inbrengen, dat volgens mijn opvatting de inrichting van het dagelijksch bestuur geen verandering zal ondergaan; dat de opperste leiding in werkelijkheid zal blijven bij de door de leden gekozen personen, wier taak verlicht wordt door het werk der organisaties, terwijl in

¹⁾ Onder het stuk van H. K. DE HAAS in het nummer van verleden week heeft de zetter ten onrechte geplaatst Amsterdam; de schrijver is woonachtig te Rotterdam.

het voorstel van het hoofdbestuur het dagelijksch bestuur zal bestaan uit het ambtenaren-comité; uit de ambtenaren, die tegelijkertijd regeerders — in steeds sterkere mate — zullen worden.

Hiermede ben ik gekomen tot de verdediging van het voorstel door DE HAAS. Zijn redeneering is zeer eenvoudig: het werk door de Maatschappij te verrichten is zóó omvangrijk, dat de hoofdbestuurmaatregel de eenige mogelijke oplossing is! Hier-tegenover stel ik een principieel bezwaar tegen die oplossing, De maatschappelijke omstandigheden brengen de noodzakelijkheid van krachtige organisatie van de geneeskundigen mede; terwille van het gemeenschappelijk belang brengen de geneeskundigen gaarne het offer van een gedeelte hunner vrijheid, maar zij wenschen niet den weg op te gaan van vele organisaties in de arbeiderswereld, waarbij het dikwijls schijnt, dat het persoonlijk geweten vervangen wordt door een collectief geweten, dat beheerscht en geregeld wordt door bezoldigde bestuurders. Vooral in onze organisatie wenschen wij zoo democratisch mogelijk te blijven; en niet onze belangen ter behartiging overtegeven aan een mooi opgetuigde inrichting in den Haag.

Vóórdat de Maatschappij tot een dergelijke reorganisatie overgaat, moeten wij zekerheid hebben, dat een andere uitweg niet bestaat! Daarom is het plicht eerst de werking der groepsorganisaties aftewachten, die naar mijn meening de taak van het hoofdbestuur zeer verlichten zal. Al kan men niet met zekerheid in de toekomst zien en al is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat de wettenmaakmanie nog niet spoedig uitgeraasd zal zijn; *waarschijnlijk* is het toch, dat na de invoering der Verzekeringswetten er een tijd van betrekkelijke rust zal komen. Overweging zou dus wellicht een tijdelijken maatregel verdienen, — bijv. de vorming van een commissie voor overleg met de overheid —, waardoor de taak van het hoofdbestuur in de eerste jaren zou kunnen worden verlicht.

De reorganisatie der Maatschappij is werkelijk niet noodig, ter voorkoming van eigenaardige fouten van regeeringspersonen, die verzuimen met de Maatschappij van Geneeskunst overleg te plegen bij de voorbereiding der Verzekeringswetten. Wanneer de geneeskundigen toonen, dat zij schouder aan schouder staan bij de verdediging van hun rechten en belangen, en zij dat de regeering duidelijk doen voelen, dan zal deze, misschien noodgedrongen, wel gaan inzien, dat zij rekening *moet* houden met onze organisatie. Immers: zonder de bereidwillige medewerking der geneesheeren komt van de Verzekeringswetten niets terecht!

DE HAAS doet ons nog een enkelen blik slaan op de grootsche plannen, die het hoofdbestuur heeft. Het Bureau zal ook tijd moeten hebben voor de sociale wetgeving voor wetenschappelijk werk, voor statistieken! Hierover nog een enkel woord.

In mijn vorig stuk heb ik reeds gezegd, dat m. i. de Maatschappij, tengevolge van de ongelijkheid van politiek inzicht bij de leden, ongeschikt is om als leidster en voorlichtster van de regeering optetreden bij de sociale wetgeving; ik wil er hier nog bijvoegen, dat naar mijn meening de regeering nooit de Maatschappij zal aanvaarden als onpartijdige voorlichtster, omdat de Maatschappij tegelijkertijd vakvereniging is van belanghebbenden.

De voorstanders van het voorstel hebben nog geen geluid doen hooren, waardoor wijziging gekomen is in mijn oordeel, dat het hoogst ongewenscht is tot die reorganisatie over te gaan, voordat *alle* andere middelen, — waaronder ik ook reken beperking van de taak der Maatschappij — uitgeput zijn.

Kampen, 17 Mei 1920.

J. D. C. KOCH.

EEN VERKLARING EN NOG EEN WEINIG POLEMIEK.

Van een paar zijden heb ik den wensch gehoord: ik moest met het directeurschap — het tweede voorzitterschap, als vaste betrekking — belast worden. Het komt mij noodig voor hier te herhalen, wat ik in sommige afdeelingen reeds heb gezegd: dat ik elk aanzoek in die richting zal afwijzen. Mijn praktijk is mij boven alles lief. Veel van mijn vrijen tijd staat ter beschikking van de Maatschappij. Meer niet. En meteen nu maar het kamerlidmaatschap, dat collega DE HARTOG voor mij